

PÆDAGOGISK TILSYNSRAPPORT 2021

Randers kommune

RANDERS

AFDELINGENS NAVN: Børnehuset Bækkestien

DAGTILBUDETS NAVN: Dagtilbud Nordøst

DATO FOR AFHOLDT PÆDAGOGISK TILSYN:

DELTAGERE: Marianne Bundgaard (pædagogisk leder), Jane Andersen (dagtilbudsleder), Nanna Hartvig Petersen (pædagog i børnehaven), Malene Cassøe (pædagog i vuggestuen)

KONSULENT: Maja Kellberg

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLD

Indholdsfortegnelse	2
Indhold	2
Indledning	3
Generelt om pædagogisk tilsyn	3
Covid-19	3
PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021	3
Kvalitetsrapport og handleplaner	4
Den styrkede pædagogiske læreplan	5
Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan	5
Børn i udsatte positioner	6
Sammenhænge	7
Forældresamarbejde	7
Den løbende udvikling af kvalitet	8
Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN	8
Opsamling + aftaler fremadrettet	11

INDLEDNING

Generelt om pædagogisk tilsyn

Ifølge Dagtilbudsloven har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan dagtilbuddets opgaver bliver løst efter gældende lovgivning samt lokale politiske beslutninger. Det pædagogiske tilsyn har til hensigt at sikre, at der arbejdes med lovgrundlaget, Dagtilbudslovens formål om at understøtte alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i et tæt samarbejde med forældrene.

I Randers kommune varetages det lovpligtige tilsyn af Børn og skoleforvaltningen. Udover det formaliserede pædagogiske tilsyn, foregår der løbende i det daglige samarbejde mellem dagtilbuddene og forvaltningen, et uformelt tilsyn.

Tilsynet fokuserer på kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet. Det pædagogiske læringsmiljø er den sammenhæng børnene indgår i, når de befinder sig i dagtilbuddet og omfatter blandt andet: *Samspillet med- og relationer til personalet og til resten af børnegruppen, legens muligheder og den voksnes rolle i legen, planlagte pædagogiske aktiviteter og hverdagsrutiner, den fysiske indretning på stuen og i dagtilbuddet generelt.*

COVID-19

Tilsynet er foretaget i en periode, hvor dagtilbuddet har været underlagt restriktioner grundet Covid-19. Disse restriktioner påvirker hverdagen i dagtilbuddet og det generelle pædagogiske læringsmiljø. Eksempelvis i forhold til tilgængelighed af materialer og rutiner for forældresamarbejde.

PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021

Børn og Skoleforvaltningen i Randers kommune har i perioden marts 2021 til december 2021 gennemført formaliseret pædagogisk tilsyn i alle kommunale, selvejende og private dagtilbud, samt børnebyerne under skoleområdet.

Det pædagogiske tilsyn i 2021 består af flere dele.

1. En observation a 3 timers varighed foretaget af foretaget af eksterne, certificerede observatører fra University College Nord, act2learn. Observation munder ud i en tilbagemelding og kvalitetsrapport til dagtilbuddet.

2. Tilsynsmøde afholdes i dagtilbuddet
3. Tilsynsrapport offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Denne rapport udgør den skriftlige afrapportering af den samlede proces omkring pædagogisk tilsyn i det enkelte dagtilbud.

KVALITETSRAPPORT OG HANDLEPLANER

Vi ved, at børns trivsel og læring i de første leveår er af afgørende betydning – både for det gode børneliv-nu-og her- og for børnenes muligheder på sigt. Vi ved også, at langt de fleste danske børn i 1-6-års alderen bruger de fleste af deres vågne timer i et dagtilbud.

Dagtilbuddene er derfor en vigtig arena i forhold til at sikre, at *alle* børn trives og udvikler sig. Mangeårig forskning inden for kvalitet i dagtilbud giver os vigtig viden om, hvad børn i 0-6-års alderen har behov for, for at udvikles, trives og lære.

Den høje kvalitet viser sig som konkrete, observerbare tegn i barnets hverdag. Det er disse tegn, der er omdrejningspunktet i den pædagogiske forskningsmetode ITERS-3 og ECERS-3, der er anvendt som metode i observationerne og kvalitetsmålingen i det pædagogiske tilsyn i Randers kommune i 2021.

I alle dagtilbud er der foretaget en observation af 3 timers varighed på en udvalgt stue/gruppe. Udvælgelsen af de observerede enheder er randomiseret.

Baseret på observationen, har UCN udarbejdet en rapport med tilbagemeldinger på dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljøer set fra et børneperspektiv. Udover rapporten, har hvert dagtilbud modtaget en mundtlig tilbagemelding fra observatøren.

I afsnittet til sidst i rapporten, Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN, følger opsummering af anbefalingerne i kvalitetsrapporten¹.

¹ Ved enhver nævnelser af ITERS-3 eller Ecers-3 i projektbeskrivelsen, henvises til: Infant/Toddler Environment Rating Scale®, 3. udg. Udviklet af Thelma Harms, Debby Cryer, Richard M. Clifford, Noreen Yazejian. Udgivet på dansk af Forlaget Hogrefe.

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Af Dagtilbudslovens §8, fremgår det at der i alle dagtilbud skal udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med afsæt i et fælles pædagogisk grundlag (jf. stk. 3 og 4) samt i 6 udvalgte læreplanstemaer (jf. stk. 4 og 9). Det fremgår endvidere at lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert 2. år, samt at såvel læreplanen samt evalueringen offentliggøres,

Nærværende afsnit omhandler dagtilbuddets arbejde med temaerne i Den styrkede pædagogiske læreplan, samt hvordan dette arbejde er evalueret.

Der tages særligt afsæt i følgende 3 emner: *Børn i udsatte positioner, Sammenhænge og Forældresamarbejde.*

Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan

Bækkestien arbejder ud fra læreplanen, der er lavet i fællesskab med alle husene i dagtilbud Nordøst.

På tilsynsmødet fremhæves det, at mødestrukturen i hele dagtilbud Nordøst er designet med det formål at få et overblik i voksenhøjde for derefter bedre at kunne organisere læringsmiljøerne i børnehøjde. Husets pædagogiske leder er pt. meget optaget af ressourcerne over middag. Giver det f.eks. mening, at der kun er to medarbejdere på legepladsen eller skal der en ekstra medarbejder på? Det tilbagevendende spørgsmål er, hvordan husets ressourcer anvendes og hvordan det sikres, at der er gode legemiljøer for alle børn på alle tidspunkter.

Som det gør sig gældende i de øvrige huse i dagtilbud Nordøst er den pædagogiske leder i Bækkestien også tæt på medarbejderne og børnene. Der er et stort fokus på at skabe reflekserive rum for medarbejderne med henblik på at understøtte en løbende evalueringskultur. Det er vigtigt altid at kunne snakke om svære ting på en ordentlig måde og grundtanken er, at "det man går forbi accepterer man".

Alle kan ikke altid have en god dag, men kolleger skal reagere på det. Ikke med henblik på at pege fingre, men fordi det er vigtigt at hjælpe i god tid inden tonen bliver for skarp.

Alle medarbejdere skal igennem et ICDP-forløb, hvilket den pædagogiske leder er garant for, da hun er certificeret i ICDP.

I forhold til arbejdet med den nye læreplan har Bækkestien et kontant fokus på, at den relaterer sig til alt lige fra de pædagogfaglige møder til den daglige pædagogiske praksis. Når personalet skal

beskrive en aktivitetsplan, udarbejder Bækkestien mindmaps, der sikrer, at man kommer hele vejen rundt om alle læreplanstemaer.

I relation til elementerne *barnesyn* og *barneperspektiv* fra det pædagogiske grundlag i læreplanen, er det i Bækkestien besluttet, at der i endnu højere grad skal arbejdes på at følge børnenes spor. Hvad man ser i børnehøjde og hvordan man gør det lettere for børnene at se, hvilke materialer og aktiviteter, der er tilgængelige, har således været et fælles fokus for hele personalegruppen. Forældrene giver udtryk for, at det er tydeligt, at der er kommet et øget fokus på læringsmiljøerne i form af interessecentre. Aktiviteter og lege kan tydeligere ses nu, er tilbagemeldingen fra forældrene.

Børns leg har generelt i hele dagtilbuddet fået en større opmærksomhed. Spørgsmålet for Bækkestien er, hvordan de voksne bliver mere deltagende i børnenes leg og positionerer sig på den rigtige måde med henblik på at understøtte legen. Nogle børn kan selv begynde legen, men har måske senere behov for, at den voksne går foran eller ved siden af i legen. Den frie leg er således aldrig fri for de voksnes opmærksomhed, men bør heller ikke stækkes af voksne, der indtager en forkert position. Videoklip og udarbejdelse af legematerialer/manuskripter er gode redskaber til at forstå de forskellige positioner personalet kan indtage i legen.

I forhold til fællessamlinger arbejder personalet med børnene i små grupper. Det er et grundsyn, at der aldrig gives fællesbeskeder, men derimod beskeder, der er individuelt tilpasset det enkelte barn. Der er altid en pædagogisk bagdør til de børn, der af den ene eller anden grund ikke kan deltage i samlingen. Den pædagogiske bagdør kan være en mulighed for at tilgå en anden aktivitet, en plads tæt på de voksne eller en lille pause. En anden del af grundsynet er, at ingen børn skal græde, fordi de voksne ikke formår at justere sig. Den voksnes evne til at justere sig bidrager til, at barnet ikke taber sin værdighed.

Udelivet er en vigtig brik i det pædagogiske puslespil i Bækkestien. Legepladsen har et mindre stykke skov midt i det hele, hvor egern kigger frem med jævne mellemrum til stor fornøjelse for børnene. Som et fast element i organiseringen af udelivet er børn og personale i huset på tur dagligt i det nærliggende område.

Børn i udsatte positioner

Randers kommunes inklusionsnotat fylder rigtig meget i hele dagtilbuddet og deraf naturligvis også i Bækkestien. Eksklusion starter mange gange ved aftensmadsbordet og derfor spiller alle forældre en vigtig rolle i forhold til inklusion. Hvis et barn øver sig i noget helt konkret, er det vigtigt at informere resten af forældregruppen. Når et barn får mulighed

for at øve sig i noget konkret i en periode, er målet, at barnet kan komme tilbage i gruppen igen. Åbenhed skaber forståelse og hjælp fra andre forældre og børn.

Sammenhænge

Internt i Bækkestien er der et stort fokus på at skabe gode sammenhænge for børn mellem vuggestue og børnehave. Nogle gange følger en voksen med et bestemt barn for at skabe en god overgang for barnet og de voksne, der skal tage imod det nye barn. Forældrene tilskyndes til at få en naturlig kontakt til børnehaven ved at gå forbi dagligt inden barnet afleveres i vuggestuen. Vuggestuen og børnehaven er sammen på legepladsen, hvilket også giver et godt kendskab til børn og voksne i børnehaven.

I overgangen til skolen følger der altid en voksen med til de to lokale folkeskoler, da nogle børn har behov for hjælp til at blive "oversat" og forstået af de nye voksne i en næsten fremmed kontekst. Bækkestien har et rigtig positivt samarbejde med Østervangsskolen og Rismølleskolen, hvilket understøttes af, at Bækkestiens pædagogiske leder sidder med i en gruppe (som rep. for hele dagtilbuddet), hvor førskoletiden forberedes med repræsentanter fra områdets skoler. I den forbindelse er der f.eks. lavet aftale om, at elever fra 3.klasse kommer ned og læser for børnehavebørnene med jævne mellemrum.

Forældresamarbejde

Vuggestuen inviterer nye forældre til et opstartsmøde/velkomstmøde, så forældre og børn har mulighed for at lære stedet at kende stille og roligt. Bækkestien har overvejet om opstartsmødet skal kaldes noget andet, f.eks. *introduktion til tilknytningsperioden eller vuggestuelivet*. Det er stort at starte op i en vuggestue, når man kommer hjemmefra. De første gange barnet afleveres, skal forældrene være til stede, men ret hurtigt skal personalet overtage, så der skabes mulighed for at personalet kan etablere en tryk tilknytning til barnet.

Personalet lytter altid til forældrene og inviterer til aktiv deltagelse i barnets nye liv udenfor hjemmet.

Forældremøder i Bækkestien foregår ikke på den traditionelle måde, hvor personalet fortæller om hverdagen og forældrene er lyttende. I stedet etableres der små workshops, hvor forældrene har mulighed for at deltage i f.eks. en samling, dialogisk læsning, børneyoga eller bål. Undervejs er der mulighed for at stille spørgsmål til aktiviteterne og måden det er organiseret på.

Generelt er der en åben kultur som grundlag for et positivt forældresamarbejde, og spørgsmål er altid velkomne. I coronatiden havde alle forældre stadig mulighed for at aflevere deres børn indendørs, hvilket var et bevidst valg for at bevare det tætte forældresamarbejde.

DEN LØBENDE UDVIKLING AF KVALITET

På tilsynsmødet udtrykkes stor tilfredshed med de to kvalitetsrapporter fra UCN. Rapporterne har givet mange gode anbefalinger til, hvad der fremadrettet kan styrkes i forhold til den løbende udvikling af kvalitet.

Bækkestien har udarbejdet handleplaner for 5 fokuspunkter, der skal udvikles på i henholdsvis vuggestuen og børnehaven.

Fokuspunkterne for de to aldersgrupper er næsten identiske på nær punktet om overgange i børnehaven.

Børnehave: overgange, lege- og læringsmiljøer, mangfoldighed, deltagelse i børns lege og hygiejne.

Vuggestuen: fælles legeaktiviteter, lege- og læringsmiljøer, mangfoldighed, deltagelse i børns lege og hygiejne.

OPSUMMERING FRA KVALITETSRAPPORTEN V. UCN

Opsamling, ITERS-3

Der er nok indendørs plads til børn, voksne og møbler og stuens indretning indbyder til leg og aktivitet.

Det kan overvejes at styrke systematikken i forhold til den visuelle overvågning af soverum, indretning af lege/ hyggeområder beskyttet mod aktiv leg, samt at igangsætte længere samtaler med børnene om de udstillede materialer.

Generelt er der behagelig stemning, positive interaktioner og opmærksomhed på børnene relateret til rutiner for personlig pleje. Der kan være et opmærksomhedspunkt relateret til større systematik og ensartethed i forhold til de sanitære sundhedsprocedurer relateret til smitterisici, samt mere opmærksomhed på sikkerhedspraksis ude og inde.

Sprogligt er der et fremragende miljø. Personalet har mange samtaler med børnene gennem hele observationen ligesom der responderes udviklingsstøttende på børnenes kommunikative initiativer. Personalet er opmærksomt på at udvide børnenes ordforråd. I forhold til at udvikle praksis omkring sprog og bøger, kan der være en opmærksomhed på at udvide/forny bogsamlingen.

I forhold til læringsaktiviteter er der en fin personalebeteiligung, vejledning og samtaler med børnene på de forskellige læringsområder. Kvaliteten af leg og læring hænger både sammen personalets ageren og de materialer, der er til rådighed for børnene og der er materialer tilgængelige på næsten alle læringsområderne i et tilstrækkeligt omfang. Det kan overvejes at øge opmærksomheden på mangfoldighed i vuggestuens materialesamling f.eks. dukker med forskellig

hudfarve, legemad fra forskellige kulturer, musikinstrumenter fra forskellige lande, bøger der viser forskellighed i forhold til kultur/ethnicitet, alder, job, sange fra forskellige lande og på forskellige sprog.

Der er et fremragende relationelt miljø og børnene bliver mødt positivt og hensigtsmæssigt. Det kan eventuelt overvejes at igangsætte flere passende grovmotoriske aktiviteter, øge opmærksomheden på at regulere og støtte børns adfærd på en positiv måde og støtte børnene mere i at blive opmærksomme på, hvordan deres handlinger påvirker andre.

Organisationsstrukturen understøtter børnenes hverdag i vuggestuen. Det kan overvejes at mindske ventetiden og fremskynde den sanitære praksis ved frokost og øge mængden og variationen af tilgængelige legematerialer i den frie leg.

Opsamling, ECERS-3

Der er mere end rigelig indendørs plads til rutiner, leg og læring. Der er nok møblering til rutineomsorg og leg og læring, men mangler møbler i børnehøjde. Stuens interessecentre og plads til privatliv er ikke tilgængelige for alle børn, og der er ikke bløde møbler til rådighed under fri leg. På legepladsen er der oprettet 'en byggeplads' som et spændende udendørs alternativ/supplement til inderummets interessecentre.

Der er mange udstillinger for børnene inde- og ude, og personalet bruger udstillingen til at fremme uformelle samtaler med børnene i løbet af dagen.

Legepladsen er som grovmotorisk område stor nok til, at det kan lade sig gøre at have energiske lege. Der er nogle alvorlige risikomomenter, som kalder på mere opmærksomhed fra personalet. Det drejer sig især om den hjemmelavede gyng, fugleredegynger, ustabil balancebane ved "byggepladsen" og gamle hegnspæle.

I inderummet bør personalet også rette mere opmærksomhed mod børnenes sikkerhed, når de bruger bord og vindueskarm som grovmotoriske redskaber.

Der er behagelige samtaler mellem børn og voksne ved måltiderne, men nogle børn bliver larmende og ukoncentrerede ved både mellemmåltid og frokost. Der gøres ikke tilstrækkelige forsøg på at imødekomme de sanitære krav i forbindelse med måltidet. Bordene tørres ikke af før frokost, og kun børnene benytter sig af håndhygiejne lige før måltidet.

Der gøres nogle forsøg på at rette børnenes opmærksomhed mod sundhedspraksisser. Dog sikres børnene ikke korrekt håndvask. Personalet er sensitive og støttende over for børnene, når de gennemfører hygiejneopgaver.

Sprogarbejdet er på visse områder af fremragende kvalitet. Personalet benytter generelt en bred vifte af ord for at specificere helt præcist, hvad de snakker om, og benytter jævnligt de muligheder som materialer og aktiviteter tilbyder til at introducere ord. Personalet udviser interesse for børnene og opmuntrer dem til at bruge sproget.

Personalet læser en udprintet tekst for børnene i forbindelse med en læringsaktivitet, og børnene opmuntres til selv at læse bøger før samling. Men personalet læser ikke bøger for børnene. Flere af de mest tilgængelige bøger er i dårlig stand, og enkelte har upassende indhold for målgruppen.

Skrift bruges som meningsfuldt redskab sammen med børnene.

I forbindelse med læringsaktiviteter er det kendetegnende, at der mangler variation i tilgængelige materialer.

Der er en praksis med, at børnene kan bede om at få materialer, men en stor del af materialerne er ikke synlige for børnene, og børnene kan ikke tilgå dem på egen hånd. Personalet interagerer og har meningsfulde og berigende dialoger med børnene, når de benytter de forskellige læringsmaterialer.

Personalet synger ikke med børnene, og der er ikke tilgængelige musikmaterialer. Der er ingen tilgængelige klodser, og der er ikke rollelegsmaterialer og møbler tilgængelige for børnene under observationen. Desuden er der kun et enkelt eksempel på racemæssig mangfoldighed, som er let at se for børnene.

Interaktionerne mellem personale og børnene er grundlæggende positive. Personalet udviser stor interesse for hvert enkelt barn og cirkulerer ofte rundt og beriger børnenes aktiviteter. Personalet er støttende og trykke over for børnene. Personalet udpeger børnenes positive adfærd for hinanden og tilbyder mulighed for, at børnene kan arbejde sammen på et projekt. Personalet retter opmærksomhed mod børnenes følelser og mellem relationen mellem børnenes handlinger og andres reaktioner.

Der ses enkelte eksempler på at børnene ikke følger stuens regler.

I forbindelse med overgange er der et potentiale i forhold til at vejlede børnene endnu mere. Særligt under overgangen til legeplads efter frokost opstår der problemer.

Lege og læringsaktiviteter for hele gruppen er af fremragende kvalitet.

OPSAMLING + AFTALER FREMADRETTET

Tilsynsmødet efterlader indtrykket af en solid pædagogisk praksis med gode overvejelser over nye tiltag, der kan styrke kvaliteten yderligere.

Af ltersrapporten fremgår det, at der er et fremragende relationelt miljø i vuggestuen og at børn mødes hensigtsmæssigt og positivt. Af Ecersrapporten fremgår det, at lege- og læringsaktiviteter i børnehaven er af fremragende kvalitet, men at der kan arbejdes på f.eks. overgangen fra frokost til legepladsen.

Bækkestiens handleplaner viser, at kvalitetsrapporterne har været anvendt som baggrund for udvælgelse af fokuspunkter. Denne viden samt personalets og ledelsens refleksioner under tilsynsmødet gør, at Bækkestien overordnet fremstår som et pasningstilbud af fremragende kvalitet. Den styrkede læreplan er gennemgående i dagtilbuddets mødestruktur og omdrejningspunktet for handleplaner og refleksioner er uden undtagelse med henblik på, at Bækkestien skal sikre børn gode og trygge børnedage.

Da tilsynsmødet er ved at slutte, spørger børnehavens pædagog om det kunne være interessant at se børnenes Superheltebilleder. Det kunne det naturligvis og hvilke Superheltebilleder! Billeder af seje, stærke børn, der ved, hvad de er værd eller det de drømmer om at kunne. Ved fremvisningen blev det endnu tydeligere, at børnene har deres helt egen superhelt i voksenstørrelse.

Pædagogisk tilsynsrapport 2021

Randers kommune

Børn og Skole

Laksetorvet 1

8900 Randers

www.randers.dk

RANDERS